Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>

Odoslané: pondelok, 4. marca 2024 22:24
Komu: oszp.PD@minv.sk
Kópia: zds-mailing-list@googlegroups.com
Predmet: OU-PD-OSZP-2024/001465-022 (EIA: Polyfunkčný objekt Bojnice)
Prílohy: rozhodnutie-zo-zistovacieho-konania-pdf.pdf

Odvolanie voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania sp.zn. OU-PD-OSZP-2024/001465-022

Podľa §19 zákona o životnom prostredí „*Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.*“ ; túto povinnosť si ZDS plní nasledovne:

1) **Nepoužitie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania** podľa §2 písm.a, písm.b a písm.e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy.

   Nedostatok uvedený vyššie sa prejavuje nedostatočnosťou odôvodnenia, kedy je rozhodnutie úrady zdôvodnené len v rozsahu voľnej úvahy a neobsahuje text, z ktorého by sa dalo usúdiť použitie základnej zásady ochrany životného prostredia o vyhodnocovaní kumulatívnych a synergických vplyvov na životné prostredie tak, ako ho predpokladá §12 zákona o životnom prostredí; preto je nutné ako záver prijať, že úrad túto základnú zásadu nepoužil.

2) **Nesprávnou interpretáciou ustanovení §22 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nezabezpečila účinná ochrana životného prostredia podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.**

   Podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom*“

   Nesprávnym gramatickým výkladom ustanovení §22 zákona o životnom prostredí sa okresný úrad uspokojil s jednovariantným riešením, čim nezabezpečil ochrany životného prostredia porovnávaním viacerých variantov.

3) **Neuvedenie opatrení navrhovaných ZDS v podmienkach rozhodnutia; resp. iných alternatív opatrení s rovnakým alebo lepším účinkom.**

   Starostlivosť o životné prostredie zahŕňa tvorbu životného prostredia a ochranu životného prostredia. Tvorbou životného prostredia je cieľavedomá činnosť zameraná na optimalizáciu prírodných a umelých zložiek krajiny (napr. urbanizmus, stavebná činnosť, hospodársko-technické úpravy pozemkov, meliorácie, protipovodňové a protierózne úpravy, rekultivácie). Ochranou životného prostredia sú činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia,resp. toto znečisťovanie obmedzuje a odstraňuje Táto ochrana pritom zahŕňa jednotlivé zložky životného prostredia alebo konkrétne ekosystémy a ich vzájomné väzby, ako aj životné prostredie ako celok. (Správny súdny poriadok, Veľký komentár, C.H.BECK, ISBN: 978-80-7400-678-4; 2. odstavec na str.283)

ZDS navrhlo viaceré opatrenia, ktorými sa súčasne mala zabezpečiť tvorba ale aj ochrana životného prostredia (dažďové záhrady, retenčné parkoviská, zelené strechy, zelené fasády, zelené pergoly a pod.) pričom ani jedno nebolo v rozhodnutí uvedené ako podmienka rozhodnutia a to bez toho, aby sa v odôvodnení zdôvodnilo v čom je to-ktoré opatrenie neprimerané či nevhodné.

Napadnuté rozhodnutie tak nemá predpísanú náležitosť rozhodnutia (§47 ods.3 správneho poriadku – uvedenie ako sa správny orgán vyrovnal s pripomienkami účastníka) ale je súčasne aj v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

4) Absencia podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podľa druhej vety §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“

Uložením podmienok podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa sleduje cieľ podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia.*“

Podmienky podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie tak majú zvýšiť rozsah povinností navrhovateľa vo vzťahu k tvorbe a ochrane životného prostredia oproti stavu keby tieto podmienky uložené neboli a to takými podmienkami, ktoré budú zmierňovať alebo eliminovať identifikované negatívne vplyvy resp. budú životné prostredie dotvárať tak, aby sa zabezpečila účinná starostlivosť a ochrana životného prostredia.

Podmienky uložené okresným úradom však nemenia rozsah povinností navrhovateľa oproti stavu ak by uvedené neboli; je preto možné konštatovať, že tieto podmienky určené okresným úradom sú len formalizmom majúcim za cieľ vyplniť priestor rozhodnutia určeného pre podmienky a tak predstierať plnenie zákona.

Okresný úrad uviedol úvahu *„Zmierňujúce a kompenzačné opatrenia sú uvedené v podmienkach tohto rozhodnutia. Do podmienok rozhodnutia boli primerane zapracované opatrenia súvisiace so zelenou infraštruktúrou, opatrenia na ochranu vôd a vodozádržné opatrenia, ochrana ovzdušia, tak, aby sa dosiahla udržateľná ekologická stabilita blízkeho urbanizovaného prostredia.*“. Uvedené tvrdenie je nepravdivé, žiadne takéto opatrenie v podmienkach rozhodnutia uložené nie je – a to napriek tomu, že ZDS takéto opatrenia navrhlo a uloženie podmienok požadovali aj niektoré dotknuté orgány..

5) Nezabezpečenie konzulrácie v rozpore s §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to ani ústnym ani písomným spôsobom

Podľa §63 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov.*“.

Nepostačuje teda konzultácie „umožniť“, okresný úrad ich musí zabezpečiť a to tak, aby sa ich verejnosť mohla zúčastniť počas celého zisťovacieho konania.

Keďže na vykonanie konzultácie podľa §63 sa v zmysle §64 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie subsisdiárne použije správny poriadok, vykonanie konzultácie sa realizuje procesným úkonom správneho orgánu podľa §3 ods.2 správneho poriadku, v ktorom účastníkov poučí o:

a) forme vykonania konzultácie (ústna, písomná)

b) procesnom spôsobe vykonania konzultácie uvedením ustanovenia správneho poriadku, ktorý sa na vykonanie príslušnej formy konzultácie na jej zabezpečenie využije (napr. §21 – ústne konanie, §33 – vyjadrenie k podkladom rozhodnutia.
c) Spôsobe zabezpečenia obsahových náležitostí konzultácie podľa §63 ods.2 a ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad uvádza úvahu *„V uvedenom konaní bolo verejnosti umožnené vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, ako aj zaslaním písomných konzultácií podľa § 63 a § 65g zákona o posudzovaní.*“ Okresný úrad konštatuje, že ústnu formu konzultácie nezabezpečil, lebo ju považoval za nepotrebnú. Neuviedol však akým spôsobom ju zabezpečil písomne.

Bez poučenia podľa §3 ods.2 správneho poriadku tak nemožno tvrdiť, že ZDS vedelo ako má písomnú konzultáciu vykonať a absencia tohto poučenia spôsobuje porušenie §63 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a tým predstavuje upretie procesných práv ZDS.

Vzhľadom na skutočnosť, že účelom procesu zisťovacieho konania bolo podľa dôvodovej správy k zákonu č. 314/2014 Z.z. zabezpečiť nielen procesné práva ale aj účinnú ochranu životného prostredia zabezpečením procesných práv zainteresovanej verejnosti, predstavuje nevykonanie konzultácie aj hmotnoprávnu hrozbu poškodenia životného prostredia v dôsledku toho, že zainteresovanej verejnosti nebolo umožnené využiť jej expertízu na identifikáciu rizík, ktoré je možné vykonať len v rámci odbornej diskusie s navrhovateľom a za súčinnosti dotknutých orgánov.

Za účelom odvrátenia hrozby poškodenia životného prostredia ako sme ho identifikovali vyššie preto podávame toto odvolanie. Domáhame sa tým aj svojho základného práva na dobrú správu vecí verejných a účinný prostriedok nápravy vo veciach životného prostredia tak, ako sme uviedli vyššie. Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v stavebnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na nové konanie podľa §59 ods.3 správneho poriadku. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
• **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com